

Formulár ZK - Záverečná karta projektu

Riešiteľ: Mgr. Marcel Horňák, PhD.	Evidenčné číslo projektu: APVT-20-016704
Názov projektu: Marginalita ako dôsledok priestorovo diferencovaného socio-ekonomického vývoja a regionálny rozvoj na Slovensku v podmienkach integrácie do EÚ	
Na ktorých pracoviskách bol projekt riešený:	Univerzita Komenského v Bratislave, Prírodovedecká fakulta, Katedra humánnej geografie a demogeografie
Ktoré zahraničné pracoviská spolupracovali pri riešení (názov, štát):	-
Udelené patenty alebo podané patentové prihlášky, vynálezy alebo úžitkové vzory vychádzajúce z výsledkov projektu:	-
Publikácie (knihy, články, prednášky, správy a pod.) zhrňujúce výsledky projektu (uveďte i publikácie prijaté do tlače alebo pripravované): <i>Uvádzajte maximálne päť najvýznamnejších publikácií.</i>	<p>Halás, M., 2005: Cezhraničné väzby, cezhraničná spolupráca na príklade slovensko-českého pohraničia s dôrazom na jeho slovenskú časť. Univerzita Komenského Bratislava, 2005, 152 s. ISBN 80-223-2054-4.</p> <p>Hurbánek, Pavol (2005): Vývoj a nové prístupy v interpretáciách vidieka: priestorový aspekt, periférnosť a koncentrovanosť systému osídlenia. In: Spišiak, Peter et al.: Agrorurálne štruktúry Slovenska po roku 1989. Geo-grafika, Bratislava, s. 95-114. ISBN 80-969338-4-1.</p> <p>Horňák, M. 2006: Identification of Regions of Transport Marginality in Slovakia. In: Europa XXI, Vol. 15, Regional Periphery in Central and Eastern Europe. Eds. T. Komornicki, K. Ł. Czapiewski. Warszawa: Polish Academy of Sciences, Polish Geographical Society, 2006, s. 35-41. ISSN 1429-7132.</p> <p>Hurbánek, P. (v tlači): Theoretical and methodological remarks on peripherality research: periphery - border relationship and periphery - settlement system relationship. In: Global Changes: their Regional and Local Aspects. VI polsko-česko-slovenské seminárium geograficzne. Zborník príspevkov z medzinárodnej konferencie. Warszawa: Uniwersytet Warszawski.</p> <p>Kolektív autorov: Priestorová polarizácia spoločnosti, periférnosť a marginalita na území Slovenska. (Súhrnná monografia, v príprave).</p>
V čom vidíte uplatnenie výsledkov tohto projektu:	Výsledky projektu je možné využiť v rozhodovacej praxi v oblasti regionálneho rozvoja na celoštátnej, regionálnej i lokálnej úrovni. Empirické výsledky a analýzy obsiahnuté vo výstupoch riešenia projektu sa môžu stať cennou databázou pre prípravu projektov na podporu marginálnych regiónov a cezhraničnej spolupráce. Poznatky získané v rámci teoretickej etapy riešenia projektu sú a budú výrazným obohatením procesu výuky geografie na Univerzite Komenského a nesporne prispeli k rozšíreniu vedeckých poznatkov o problematike marginality, prihraničných i vnútorných periférií vo vzťahu k regionálnemu rozvoju v miere, ktorá doposiaľ v slovenskej geografii nemá obdobu.

Podpisom záverečnej karty riešiteľ vyjadruje svoj súhlas ku zverejneniu údajov v nej uvedených.

Podpis riešiteľa:

Dátum: 15. 7. 2008

Charakteristika výsledkov

Evidenčné číslo: APVT-20-016704

Súhrn výsledkov riešenia projektu a naplnenia cieľov projektu (max. 20 riadkov) - slovensky:

Projekt umožnil vytvoriť, analyzovať a v ďalšom výskume aplikovať databázu indikátorov, ktoré majú vzťah k fenoménu horizontálnej i vertikálnej marginality. Priestorová marginalita bola skúmaná vo viacerých rovinách, predovšetkým z aspektu blízkosti štátnej hranice ako bariéry, vo vzťahu k dostupnosti centier a dopravnej infraštruktúry, osobitný pohľad priniesol výskum marginality vidieckeho priestoru (v rámci polarizácie mesto – vidiek) a marginality intraurbánnych štruktúr. V zmysle cieľov projektu sa realizoval výskum priamo v regiónoch, vytypovaných ako prihraničné a vnútorné periférie, ktorý poukázal na spoločné, ale i špecifické črty týchto území vo vzťahu k problematike dostupnosti centier, pracovných príležitostí, služieb, bariérovosti štátnej hranice, atď. Ľudský potenciál v periférnych oblastiach predstavuje jeden z limitujúcich faktorov ich ďalšieho vývoja. Jedným z kľúčových výsledkov projektu je identifikácia marginálnych regiónov na území Slovenska na základe skúmaných dimenzií periférnosti. Pre identifikáciu marginálnych regiónov na úrovni obcí bola využitá syntéza indikátorov reprezentujúcich nasledovné oblasti: ľudské zdroje, ekonomický potenciál, osobná vybavenosť a dostupnosť centier. Následná kategorizácia takto vyčlenených marginálnych regiónov identifikovala na území Slovenska 3 základné kategórie periférií.

Súhrn výsledkov riešenia projektu a naplnenia cieľov projektu (max. 20 riadkov) - anglicky:

The project enabled to create, analyse and later apply a database of indicators with a strong relationship with the phenomenon of horizontal and vertical marginality. Spatial marginality was a subject of research in several aspects, of which the most important were proximity of a state border as a barrier, accessibility of centers and transport infrastructure, a specific aspect was applied in research of marginality of rural space (respecting city – rural space polarity) and marginality of intraurban structures. Considering the aims of the project, a field research was carried out in regions identified as border and inner peripheries, showing some common but also specific features of these regions, especially from the aspect of centers' accessibility, accessibility of labour opportunities, services, barrier effect of state border, etc. Human potential seems to be the limiting factor of future development of the peripheral regions. One of the key outputs of the project is identification of marginal regions in the territory of Slovakia based on selected dimensions of peripherality. To identify marginal regions at the level of communes, a synthesis of indicators of the following aspects was used: human sources, economic potential, household equipment and accessibility of centers. This was followed by a categorization of marginal regions, which identified 3 basic categories of peripheries in Slovakia.

Podpis riešiteľa: